

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Indiener: Hans ter Horst en Erik Klein Bluemink/fractie BBBB

Datum indiening vraag: 26-1-2024

Datum verzending antwoord: 30-01-2024

Politieke Avond van: 30-1-2024

Raadsvergadering van: Klik of tik om een datum in te voeren.

Onderwerp: Presentatie Rekenkameronderzoek naar subsidies

Vraag:

De centrale vraag “Hoe effectief is het subsidiebeleid en de uitvoering daarvan in relatie tot de maatschappelijke beoogde effecten?” roept de volgende vraag op: Moet de gemeente wel een strak gestuurd subsidiekader willen? Kleine evenementen vinden veelal geen doorgang als er geen subsidie beschikbaar wordt gesteld en daarmee komt o.a. de leefbaarheid in de kleine kernen het geding. Is dat mede de reden dat het college de meerwaarde van het opstellen van een algemeen subsidiebeleid niet inziet?

Antwoord (in te vullen door college):

In onze bestuurlijke wederhoorreactie op het rekenkameronderzoek hebben wij aangegeven wat onze overwegingen zijn bij een algemeen subsidiebeleid.

De verbinding tussen kleine evenementen en leefbaarheid leggen wij daar niet. Wel zien wij dat een strakker subsidiebeleid in de vorm van een algemene subsidieverordening mogelijk andere en hogere eisen gaat stellen aan aanvragen/aanvragers. Of dit wenselijk is is een politieke keuze.

Vraag:

Voor aanvragen tot € 5.000.- wordt geen aparte verantwoording gevraagd, maar moeten wel bijdragen aan het beoogde maatschappelijk effect. Uitvoeringskosten zijn laag op de manier zoals Berkelland dit geregeld heeft! In sommige gevallen is het ook het lastig om het gewenste effect aan te kunnen tonen. Met andere woorden hoe strakker geregisseerd hoe duurder (uitvoeringskosten).

Is het college het met onze stelling eens? Zo ja, moeten we dit dan wel willen?

Antwoord:

Onderbouwen van aanvragen en verantwoording hierop moeten aangeleverd worden door de aanvrager en gecontroleerd worden door de gemeente. Als er zaken ontbreken of onduidelijk zijn moet er om een aanvulling gevraagd worden. Dit alles kost simpelweg tijd en daarmee geld. Wij gaan in de Algemene subsidieverordening (ASV) uit van ‘verantwoord vertrouwen’ en hebben geen aanleiding om hiervan af te wijken. Het is een politieke

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

keuze hoe 'zeker' een gesubsidieerde activiteit moet bijdragen aan een beoogd effect en hoe hier vooraf en achteraf op gecontroleerd en verantwoord moet worden.

De accountant controleert (financiële rechtmatigheid) of wij bij het verstrekken van subsidies ook daadwerkelijk deze kaders en regels volgen.

Vraag:

In de dubbele beleidscyclus zijn er op elk van de punten vergelijkingen gemaakt met andere gemeenten waarvan het onderzoeksbureau het subsidiebeleid kent (1.2).

In hoeverre gaat deze vergelijking op als je dit geografisch bekijkt? Berkelland is namelijk een grote plattelandsgemeente met veel kleine buurtschappen, kleine kernen en 4 grote kernen.

Antwoord (in te vullen door college):

Dit is een keuze van de Rekenkamercommissie waarop wij geen antwoord kunnen geven.

Vraag:

Wat ons opvalt in het overzicht verleende subsidies 2020-2022, is dat met name de aanvragen om structurele subsidies in 2020 op 3 stond en in 2021 op 38! Een stijging van maar liefst 35 aanvragen. In omvang van bedrag van € 24.000 naar € 3.2 miljoen. Hoe is deze exorbitante stijging aan te verklaren?

Antwoord:

Structurele subsidies zijn subsidies die door de raad rechtstreeks in de begroting worden vastgesteld. Na 2020 zijn wij via het subsidiebureau scherper gaan kijken of in de begroting opgenomen bedragen onder de definitie Subsidie vallen. Dit verklaart deels de toename van het aantal subsidies, zonder dat dit gevolgen had voor onze begroting. Anders gezegd; veel van deze bedragen stonden voor 2021 ook al in de begroting maar waren niet formeel aangemerkt als subsidie in juridische zin. Dat is recht gezet. Daarnaast zijn er in 2021 ook nieuwe bedragen opgenomen in de begroting. Bijvoorbeeld €632.293,- subsidie aan de bibliotheek naast de jaarlijkse circa € 14.000,-. Ook zijn er kleine subsidies bij gekomen zoals voor de Historische vereniging, twee subsidies voor de voedselbank en subsidies op het sociaal domein zoals voor een hospice. Deze subsidies vallen binnen de verschillende programma's, maar omdat ze in de begroting zijn opgenomen worden ze gegroepeerd onder het kopje 'structurele subsidies'.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Vraag:

Onder 5.2 Begrip en omvang subsidiebeleid wordt bij punt 4 geconstateerd dat een eenduidig register om verleende subsidies te registreren, niet voorhanden is. Het advies aan het college om een eenduidig register te gaan hanteren wordt door het college niet als meerwaarde gezien. Wat is daar de reden voor?

Antwoord (in te vullen door college):

Zie ons antwoord op uw laatste vraag.

Vraag:

Daarnaast wordt onder 5.2 Begrip en omvang subsidiebeleid bij punt 4 geconstateerd dat bij enkele regelingen een subsidiebureau ondersteuning biedt. Wat is daar de reden hiervoor en wat betekent dit voor de uitvoeringskosten?

Antwoord:

In de vorige bestuursperiode zijn wij gestart met het opzetten van een intern 'subsidiebureau'. Het betreft hier een kleine groep collega's. Zij verzorgen de administratieve afhandeling van subsidies, bieden juridische kennis en bouwen verdere expertise op. Omdat zij hier veel ervaring en routine in hebben is het uitvoeren via ons subsidiebureau in onze ogen efficiënter dan dit door beleidscollega's te laten doen die hier geen routine in hebben en het naast hun reguliere werkzaamheden moeten doen. Daarom zetten wij ook in op een verdere groei en professionalisering van ons subsidiebureau en denken hiermee efficiënter en dus tegen lagere kosten subsidies te kunnen verstrekken.

Vraag:

Bij de aanvragen van kunst -cultuur sport en evenementen en kleinschalige activiteiten wordt er NIET gestuurd op doelbereik (Tabel 6 pagina 28). Dit zijn bedragen tot € 5.000,- daar wordt dan dus niet zo op gestuurd.

Op de structurele subsidies en Incidentele subsidies (het hoogste bedrag dat jaarlijks wordt toegekend) wordt er NIET gestuurd op doelbereik en wordt er geen verantwoording afgelegd.

Kan het college antwoord geven op de vraag waarom bij het toekennen van subsidies voor deze 2 specifieke subsidies, waar grote bedragen in omgaan, niet wordt gestuurd op doelbereik en daar ook geen verantwoording over afgelegd hoeft te worden als het gaat om besteding, activiteiten en doelen?

Antwoord (in te vullen door college):

Structurele subsidies zijn subsidies die door de raad in de begroting worden opgenomen. Denk aan de zwembaden en de bibliotheek, maar het kan ook gaan om kleinere bedragen lager dan € 5.000,-.

Ambtelijk en bestuurlijk zijn er goede en frequente contacten met onze grotere partners. Hierbij worden vaak

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

prestatieafspraken gemaakt waarvan de voortgang wordt gerapporteerd en besproken. Niet bij alle structurele subsidies zijn de beoogde maatschappelijke effecten beleidsmatig scherp geformuleerd en daarmee toetsbaar door de rekenkamercommissie. In ons vorige antwoord zijn wij al ingegaan op de verbetering in dossiervorming en administratieve afwikkeling. Het toetsingskader van de Rekenkamercommissie is redelijk eng geformuleerd en toetst niet verder op de wijze waarop wij met deze belangrijke partners afspraken maken en (bij)sturen.

Vraag:

Het blijkt dat bij subsidieaanvragen in de categorieën € 5.000 tot € 50.000 en > €50.000,- de aanvrager een aanvraag tot vaststelling moet indienen. De respondenten geven aan dat, in de meeste gevallen, deze vaststelling wel ingediend wordt, maar de onderzoekers hebben de vaststellingen slechts sporadisch in de dossiers aangetroffen. In het rapport komt naar voren dat hier recent een verbetering op is ingezet. Kan het college ook aangeven wat deze verbetering inhoudt?

Antwoord:

Bij uw vraag over het subsidiebureau hebben wij aangegeven dat een aantal regelingen uitgevoerd wordt door de beleidsmedewerkers. Het achteraf definitief vaststellen van een subsidie is vaak een administratieve formaliteit. Door tijdgebrek schiet dit er helaas soms bij in. Zeker bij de grotere subsidies hechten wij aan een definitieve vaststelling. Daarom hebben wij enerzijds de interne signalering (dossieropbouw) aangescherpt en anderzijds zijn wij bezig dit soort werkzaamheden meer te beleggen bij het subsidiebureau.

Vraag:

De ontvangers geven in hun bevindingen aan dat zij bijdragen aan de beleidsdoelen en effecten. Daarbij geven zij ook aan de het voor hen lastig is om te bepalen in welke mate zij bijdragen. Indien men aangeeft dat zij bijdragen aan de beleidsdoelen en effecten maar dit lastig te bepalen of dat het geval is en in welke mate. Wie bepaald dan dit men wel aan de doelstellingen heeft voldaan?

Antwoord (in te vullen door college):

De raad stelt beleid vast met de maatschappelijke effecten die hiermee bereikt moeten worden. Hoe beter deze effecten omschreven zijn, hoe duidelijker het is welke activiteiten daar aan bij dragen. Bij nieuw beleid of bij de actualisatie van bestaand beleid proberen wij u steeds betere voorstellen te doen. In de recent vastgestelde sport- en beweegvisie ziet u bijvoorbeeld duidelijk aangegeven doelen/maatschappelijke effecten. Ook is hierbij al deels richting gegeven in wat wij dan van onze partners//subsidieaanvragers verwachten.

Zijn de beleidsdoelen en effecten ruim omschreven, dan hebben deze weinig onderscheidend vermogen. Dat wil zeggen dat initiatiefnemers lastig kunnen inschatten of een activiteit wel of niet bijdraagt aan een beoogd maatschappelijk effect en daarmee wel of geen kans maakt op subsidie. En dat wij als college hier ook moeilijk een besluit op kunnen nemen. Hoe scherper de door de raad vastgestelde beoogde

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

beleidsdoelen/maatschappelijke effecten, hoe beter initiatiefnemers weten wat er van hen verwacht wordt en hoe beter wij dit kunnen toetsen.

Vraag:

Op pagina 38 (punt 14) wordt aangegeven dat de raad niet structureel een apart geagendeerd overzicht van de verstrekte subsidies ontvangt. Is het mogelijk dat het college jaarlijks/halfjaarlijks een geagendeerd overzicht aan de raad verstrekt, op de toegekende subsidies en de bijbehorende doelen en effecten?

Antwoord:

In onze bestuurlijke wederhoorreactie hebben wij verwezen naar onze P&C cyclus. Subsidies zijn een middel om beleidsdoelen te bereiken en worden jaarlijks per programma verantwoord. Wij zien geen meerwaarde in een afzonderlijk subsidieregister of extra verantwoordingsronde naast de P&C cyclus. Het opstellen van dergelijke overzichten kost daarnaast weer extra ambtelijke inzet. Tot slot verwijzen wij naar ons antwoord op uw vraag over de structurele subsidies en het vertekende beeld dat een rubricering los van de programma's op kan roepen.